

засідання Режисабу від 22.квітня 1925.р.

Присутні: т. т. Курбас, Василько, Крига, Кононенко, Путенко, Шербатинський, Макаренко, Савченко, Ірій, Отмар, Тягно, Кудрицький, Бортник, Івашутич.

Порядок дня: 1. Справа репертуару
2. Драматичний семінар.

1. Справа репертуару.

На п'ятницю 24.квітня приготувати реферати: т. Савченко про "Жакерію", Василько "1881-1881.р.", Крига про "Учителя Бубуса".

2. Крига: "кареता Юсупова". Через те що в городі бідства, немає підвод щоби возити цеглу, немає коний і через те що завкомхозом захоплений цивілізацією купив карету а ознаку культури в той час, коли город нуждається у підводах для підвозки глини кирпича і т.д. з точки зору сучасности це вже є конфлікт.

Івашутич: Дві причини, які родять наслідки але не роблять боротьби.

Курбас: вірно. Крига зрозумів конфлікт за куцо. Драма це є те що діється через щось, а не після чогось.

Крига: моя пропозиція: взяти якусь п'єсу і знайти конфлікт у ній. Може страшно трудно сконкретизувати.

Курбас: позбирати п'єси добре, але ми добрі приклади конфлікту мали вчора Зіни і Меллера. Чи ви такий приклад одержите від п'єси чи звідси-це все одно. Річ у тому, що би уміти знайти конфлікт і це не легка річ коли ми в цьому не треніровані. Ми прекрасно можемо розуміти це, але не знаходимо. Вей п'єси які тепер є-вони є без конфлікту.

Василько: я думаю що ми дуже широко розуміємо конфлікт. У "Ревізорі" конфліктом той факт, що вони получили листа. Наше опреділення конфлікту страшно широке і через те конфлікт не получається. Мені здається що конфлікт обовязково конкретна річ. Абсолютно не є конфліктом Зінин приклад: через те що людина попала із луни на землю-через те конфлікт. Не предпосилка конфлікту.

Курбас: майте на увазі що перш за все питання про Ревізора ставить за вчасно, для того що ми проходимо конфлікт драматичний котрий не є все те саме що конфлікт комедійний. Те що Зіна говорила-там люди пасивні, у них немає устремління. Так само у Ревізорі. Люди пасивні. Весь конфлікт укладений у ситуацію, у Ревізорі/. У комедії де є елемент ситуаційний скажемо на комедії в роді "Весілля Сігаро" котра близька по характеру конфлікту з драмою-там мало є від ситуації як такої. Ситуації які є там є комедійні, виграшні, вони підстроєні активними діячами на сцені, люди попадають у просак. Бувають комедії, в котрих цей ситуаційний момент не залежить від діючих осіб, а він являється цим вищим принципом, який цими людьми орудує і там конфлікт утворюється від збігу обставин. Приклад Зіни дуже схожий на комедію, тому що там немає устремління щось зробити що натикається на перикоди, що є основою, прикладом до драми. Приклад Меллера: там є дві мислі, волі, два рішення, оскільки вони протилекні-там получається боротьба. Тут цього немає. У Зіни такого факту немає. Ми не маємо в повній мірі цього у Ревізорі. Весь конфлікт там у ситуації яка як прим. у шклянці в воді існує хемічний розтвір в роді підкупности, хабарництва, розтрати казюонних грошей, нехлойства, існує такий розтвір, у який вривається призрак ревізора.

Конфлікт тут у ситуації яка складається. Це схоже на те що Зіна говорила що чоловік попадає... Це не случайність. Конфлікт тут у ситуації і як раз у тому, що в таку те среду, з такими то гріхами, з такою психольгією, вчинками, характером попадає такий чоловік. Не будь цього-не було б цієї комедії, діло не у листі, діло у призраку ревізора для грішних чиновників російської імперії. Я пропонував би відкласти комедійний конфлікт. Це відносно конфлікту: питання конфлікту вирішається тоді коли встановлена тема і план, в якому вона має бути введена-тоді знаходиться і конфлікт із того матеріялу, яким ми орудуємо. Ця думка у мене провірена на моїй практиці. Візьмемо на прим. Макбета: де конфлікт у Макбеті.

Жагда власти-це тема. Бідьмі-це завязка. Конфлікт-це є те з чого робиться вся п'єса. Макбет стоїть і думає чи вбити Дункана чи ні-це конфлікт душевний, моральний може бути і багато душевних дрібних конфліктів може бути. Це не є те, що нас цікавить. Всяка боротьба є конфлікт і всяка боротьба на основі певного конфлікту. Боротьба не може бути чимсь одним, а вона мусить розбиватися на складові частини, на су-

тички на різних фронтах. Сутички це наслідки війни. Те положення яке викликає війну, те що мусить викликати війну-це є конфлікт.

----- Трагедія страстей-характер Макбета: не можуть зжитися Макбет з Дунканом. через те що у них різні характери і їхні діяння такі різні що це доводить до конфлікту. Тут його немає. Дункан добрий і який би він не був все одно Макбет його уо"е.

..... Віра в справедливість, з другого боку віра в призначення.- Це один із конфліктів. Леді Макбет -це фігура додана для того щоби Макбета штовхати-це одна сторона душі Макбета-це фігура не головна. В трагедії ска зано що його штовхає. Це предсказання, злоє начало у космосі, у світоозумінні Шекспіра. Це що Макбета штовхає-це не важно. Такий Макбет як він є -це є частина конфлікту. Коли він попадає у обставини таких, що існує певна традиція, порядок вступання на престол і трапляється сильний товчок, який штовхає Макбета на зломання цього порядку в роді відьом, які підкреслені, щоби обов'язково мусіла получитися боротьба:

Кудрицький: Чи не буде підкресленням конфлікту властолюбивий чоловік попадає у оточення закостенілих традицій, які підтримуються рсзнученим м'яко тілом існуючим тільки в силу цих традицій суспільних. Чи це не конфлікт коли влада погано лежить і він відважується її взяти.

Курбас: Тут самий важний порядок який мусить бути порушений, мусить бути боротьбою, певним актом трагічного насилля, мусить бути зломаним щоби могла бути досягнена мета. Конфлікт в "Макбеті" такий: Суб"ект з таким характером як Макбет, з такою горючою жаддю влади як Макбет, в такому соціальному положенні як Макбет, в положенні дуже близькому до короля, правдоподійність здобуття влади близька, підсичуваний руйнуючим началом природним, на волосок стоячий від можливості влади з одного боку і закоріненна традиція певного порядку, в якому є такі а не інші уявлення про чесність, про традицію корони Шотландської, вірність королеві, святість корони королівської-таке положення при "наличних" товчках даного відьмами мусить спричинити певну боротьбу, котра в даному разі кінчиться побідою того самого порядку. Побідає порядок а не особа. Між цим порядком і Макбетом, як "олицетворением" антипода того порядку себ то зла ведеться боротьба. І от коли писати на такий газетний матеріал накресловати драматичний конфлікт-треба давати те саме, треба давати якихсь людей з якимись прикметами характерними, які опреділяють їхні вчинки, або другу силу, яка опреділяє їхні тенденції також умовного характеру і ситуацію, в якій вони стоять і з яких повстане та боротьба. Чи може із такого сопоставлення жадна Макбета до влади і такий порядок у народі, у таких обставинах близькості досягнення цієї мети, поскільки він тан, чи може вийти із цього епос в першу чергу.. Напишеться конфлікт драматичний, підставте під цей порядок осіб, назвіть сили, які Макбета спонукають-мусить получитися драматичне дійство.

Повторяю: накреслити конфлікт це є так означити протилежні якісь сили і поставити їх у таке совідношення, щоби мусіла повстати боротьба. Яркий зразок конфлікту це: "Ромео і Джулієта"-два ворожі семейства і закохана молода пара. Мусить бути страшна боротьба, щоби молодим досягти своєї мети.

Коли розбирати конфлікт у п'есі то це має ту незручність що це є вченням теорії драматургії. Воно має свої хороші сторони і на класиках можна багато навчитись і треба вчитись, але ми доходимо до такого положення загального конфлікту, на підставі якого можна построїти багато конфліктів. Коли підходити з низу ми получимо м'язи конфлікту.

Завтра візьмемо тему і будемо складати конфлікт.

